

Rekli so

V svet brez zakonja

Dr. Lenart Škof, predsednik Akademije za demokracijo, v izjavi, ki jo je sopolpisan z dr. Rokom Svetličem: "V zelo kratkem času smo bili priča odločitvam dveh najvišjih državnih institucij, Ustavnega sodišča in Komisije za preprečevanje korupcije, ki sta doživeli zelo podobno usodo. Kljub temu da gre za najvišji instituciji presojanja, se je tako v politiki kot tudi v medijih v zvezi z njima sprožil nedopusten diskurz. Če damo nedostojno retoriko na stran, je v prvi vrsti nedopustna samoumevnost, da lahko vsakdo vsebinsko presoja te odločitve in jima, glede na rezultat zasebne presoje, prizna ali odreče avtoriteto. Predpogoj demokracije je zmožnost, da nase vzamemo paradoks: ko gremo na volitve, tam izrazimo svojo preferenco in hkrati sprejmemo kot veljavno, če se uresniči njej nasprotna. .../ Del demokratske kulture je sicer tudi skrajna možnost, ki naj bi se v zreli demokraciji ne zgodila nikoli: da eksplicitno zavrnemo spoštovanje neke odločitve. Taka možnost izhaja iz nedotakljivosti svobode vesti, ki je poslednja varovalka pred sramotnimi odločitvami države. Če to naredi posameznik, gre za civilno nepokorščino. Če politik, za ekstremem ukrep, h kateremu sodi vsa državotvorna resnost: gre za simbolno razdrtje družbene pogodbe, za izstop iz regulirane skupnosti v svet brez zakonja." (mst)

266 tisoč gledalcev si je v nedeljo zvečer na TVS ogledalo prireditev Bob leta, kar je pomenilo, da je bila v tem terminu to najbolj gledana oddaja.

Bo prispevek nižji?

Na pobudo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije se je minister za delo, družino in socialne zadeve **Andrej Vizjak** včeraj sestal s predstavniki sindikata. Dogovorili so se, da bo ministrstvo v 14 dneh preučilo možnosti in pripravilo rešitve, s katerimi bi omilili dvig prostovoljnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za najbolj ranljive, kot so dolgotrajno brezposelni in starejši. S 1. januarjem se je tudi zanje mesečni prispevek za 57,89 evra zvišal na 185,80 evra. (tm)

Štirje za prvaka Desusa

Karl Erjavec, **Meta Vesel Valentinčič**, **Ljubo Jasnič** in **Dušan Košir** - to so štirje posamezniki, ki so do včeraj vložili kandidature za predsednika stranke. Vsi so h kandidaturi priložili soglasje. Konec tega tedna bo o kandidaturah najprej odločala kadrovska komisija, nato pa še izvršilni odbor stranke. Tu bi se lahko zapletlo glede kandidature Kamničana Dušana Koširja. Ta se je namreč prijavil sam, domača občinska organizacija pa njegove kandidature ne podpira. Dokončno bo kandidature v začetku februarja potrdil svet stranke. Do takrat lahko kdo svojo kandidaturo oziroma soglasje tudi umakne. Kongres stranke bo v petek, 1. marca, v Ljubljani. (str)

Sova poligon za merjenje mišic

Sovo naj bi vlada plemenitila ne le s kadri iz vrst SDS, pač pa tudi moralno oporečnimi ljudmi. Stroka opozarja na problem, v Sovi pa navedbe v medijih zanikajo: "Delujemo zakonito in strokovno!"

ALEŠ KOCJAN

Slovenska varnostno-obveščevalna agencija (SOVA) očitno spet postaja predmet političnih preigravanj in politični plen. V minulih dneh so v medijih zakrožile informacije o domnevno spornem kadrovanju politično lojalnih kadrov vladajoči stranki SDS. Neznani prijavitelji so zaradi kadrovske rošade in novih delovnih praks celo spisali ovadbo zoper vodstvo agencije, s katero so seznanili predsednike države, vlade, parlamenta ter Komisijo za preprečevanje korupcije in parlamentarno komisijo za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, ki je pristojna za izvajanje nadzora nad obveščevalno dejavnostjo v državi.

Kot kaže, pa sodeč po vsebini ovadbe, ki jo povzema petkova Mladina, ni le problem zaposlovanje članov SDS, pač pa tudi poenostavljanje formalnih postopkov in kriterijev zaposlovanja. V ovadbi je omenjenih nekaj domnevno spornih oseb, ki, poleg tega da so tesno vpeti v strankarsko življenje SDS, ne izpolnjujejo standardov, ki veljajo v obveščevalni dejavnosti. V Sovi naj bi se sicer v minulem letu zaradi vladnih varčevalnih ukrepov predčasno upokojilo okrog 25 ljudi. Toda ne glede na to, da je šlo za varčevalni ukrep, naj bi kmalu po tem v agenciji dobilo zaposlitev prav toliko "strankarsko preverjenih" kadrov.

Nedodelan nadzor nad obveščevalno dejavnostjo

Težava, ki nastopi na tej točki, je izvajanje nadzora nad agencijo. Iz Sove so sicer po tem, ko so zakrožile obremenjujoče informacije o spornem kadrovanju neustreznih in celo moralno oporečnih kadrov, sporočili, da objavljeni podatki o zaposlovanju ne držijo, da Sova opravlja svoje naloge zakonito in po pravih strokah. "Številu zaposlenih v agenciji se je v obdobju, ko agencijo vodi dr. **Damir Črnčec**, zmanjšalo, zaposlenih je manj uslužbencev, kot

Obveščevalna dejavnost v mladi državi ostaja kamen spotike, zlasti zato, ker je politiki vedno v interesu, da ima na teh položajih "svoje ljudi". (Robert Balen)

dovoljuje kadrovske načrte agencije," sporoča vodstvo Sove. In tudi: "Če se pri tem ugotovijo nepravilnosti, se bo v agenciji tako kot doslej ukrepalo v skladu z veljavnimi predpisi."

Na tem mestu se zastavlja vprašanje, kdo lahko ugotovi, da je delovanje v Sovi potekalo v nasprotju s predpisi. Parlamentarna komisija za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb je v svojem nadzoru nad delovanjem agencije omejena, saj lahko po naših informacijah zahteva le podatke o številu novih zaposlitev in številu odhodov iz agencije, medtem ko občutljivih podatkov o novih uslužbencih in kriterijih zaposlovanja ne more pridobiti. **Srečko Meh** (SD), podpredsednik omenjene nadzorne komisije, meni nasprotno in je prepričan, da bo komisija v zvezi z očitki v medijih zagotovo ukrepala. Predsednik komisije za nadzor tajnih služb **Jerko Čehovin** (PS) sicer za zdaj ni napovedal nobenih nadaljnjih potez, saj mora zadevo podrobneje preučiti.

Politični in oporečni kadri v Sovi resen problem

Kot pojasnjuje dr. **Denis Čaleta**, strokovnjak za varnostna vprašanja s fakultete za evropske in varnostne študije, je poslanstvo varnostnih in obveščevalnih služb delikatno. "Kader se v teh službah počasi izgrajuje. Zaradi

podjetjih mnogo lažje prebrodila sedanjo krizo in s tem upad državnih finančnih sredstev. Z lastnimi sredstvi bi okrepila avtonomijo, hkrati pa prispevala k odpiranju delovnih mest (npr. znanstveni park, univerzitetni vrtec ...), ki nam jih v Mariboru primanjkuje. Danes si je na univerzi nemogoče predstavljati redno izvedbo investicijskega vzdrževanja brez tega modela, saj se uporablja tudi sedaj.

Univerzo v Mariboru sem pomagal graditi vrsto let. Bil sem dekan in rektor dva mandata. V tem času je bilo na UM ustanovljenih osem javnih fakultet, kar jasno demantira navedbe o moji vključitvi med "zagovornike zasebnih visokošolskih institucij". Za sedanjí čas je bistven podatek, ki izhaja iz zaključnega računa za leto 2011, iz katerega je razvidno, da je UM imela 22,310.200 EUR presežkov neoprabljenih sredstev, od tega 9,202.418 mio. EUR presežkov prihodkov nad odhodki (vir: Bilanca stanja UM, 2011). Večino teh sredstev je prigrisodarila ekipa pod mojim vodstvom in jih zapustila v upravljanje novemu rektorju. Zato se postavlja vprašanje, kako se je s temi sredstvi gospodarilo, da je ob zmanjšanju financiranja s strani ustanovitelja za 3,683.082 EUR v letu 2012 prišlo do problema pri izplačevanju opravljenega dela pedagoškim delavcem.

Dr. Ivan Rozman, bivši rektor Univerze v Mariboru

Kdo vodi Sova in kdo kadruje?

Četudi vse sporne rošade v Sovi viri pripisujejo politiki **Damirja Črnčeca**, velja povedati, da je bilo njegovo imenovanje na čelo Sove (pred tem je vodil vojaško obveščevalno službo OVS, kamor ga je leta 2005 postavila prva Janševa vlada) pospremljeno z odobravanjem strokovne javnosti. In to kljub temu da je bil njegov kadrovski vzpon vedno povezan s političnimi strukturami, ki so bile bližje desnosredinskim opcijam.

Najbolj se je Črnčec javno izpostavil leta 1994, ko se je pojavil na demonstracijah med podporniki Janeza Janše, takrat obrambnega ministra, ki ga je parlament odstavil zaradi vdora vojske v civilno sfero pri aferi Depala vas. Zaposleni na obrambnem ministrstvu vedo povedati, da je imel Črnčec v času vodenja OVS do te materije "zdrav odnos".

tega je treba v sistem dobiti mlade ljudi in jih z internimi izobraževanji in prakso izgrajevati, da lahko samostojno izvajajo vse zahtevne naloge," pojasni in doda, da mora biti kader v obveščevalnih službah z varnostnega vidika nesporno neobremenjen. "Poleg strokovnih referenc je treba imeti nesporno moralo, integriteto, brez kazenskih zadržkov," še pove Čaleta.

Če informacije o političnem kadrovanju in zaposlovanju moralno oporečnih kadrov v Sovi držijo, imamo torej resen problem, saj lahko to pomeni hudo grožnjo, da iz službe začno odtekati informacije ali pa se zgodijo druge zlorabe pooblastil, ki jih imajo te službe. Kot je znano, je Sova enega največjih pretresov doživljala v času prve Janševe vlade, ko je vlada v

agenciji brskala po arhivskem gradivu iz časa, ko je vlado vodil Janez Drnovšek. Zaradi nemira, ki ga je s svojo "raziskovalno dejavnostjo" v službo vnesla vladna skupina pod vodstvom ministra **Lovra Šturma**, so začele v javnost deževati občutljive informacije. Tako sta bili razkriti dve tajni lokaciji Sove v Ljubljani, kjer se je izvajala občutljiva obveščevalna dejavnost, tudi v povezavi z nemško obveščevalno službo. Med drugim smo izvedeli, da je med **Janezom Janšo** in **Ivrom Sanaderjem** pred parlamentarnimi volitvami leta 2004 potekala živahna komunikacija o obmejnih incidentih v Piranskem zalivu pa tudi da je Sova plačala letalsko vozovnico indijskemu zdravilcu, ki je obiskal bolnega premierja Drnovška.

Poslanka Koren Gombočeva se še kar spreneveda

Poslanka SDS **Alenka Koren Gomboc**, za katero se je v pravnomočno zaključenem kazenskem postopku na slovenjgraškem tožilstvu izkazalo, da je ponaredila spričevalo, je včeraj na Koroškem radiu komentirala, da ne namerava odstopiti kot poslanka. Povedala je, da je iz medijev izvedela, da je bila o njej spisana še ena anonimka. Slednja se nanaša na predkazenski postopek, v katerem kriminalisti preiskujejo sume o domnevni zlorabi položaja in ponarejanju pri kreditih v času, ko je bila zaposlena v SKB, o čemer smo poročali v Večer, za katerega poslanka ni dajala izjav. Poslankinega sprenevedanja pa očitno še ni konec. V pogovoru je namreč izpostavila potrdilo, da ni v nobenem od kazenskih postopkov na okrožnih sodiščih in da zoper njo ni vložena kakšna obtožnica ali obsodilna sodba na sodiščih. "Nič nisem ponarejala, to niti ne more biti laž, iz potrdila je razvidno, da zoper mene niso potekali postopki," trdi poslanka SDS. (Tit Košir)

"Nič nisem ponarejala, to niti ne more biti laž, iz potrdila je razvidno, da zoper mene niso potekali postopki," trdi poslanka SDS. (Tit Košir)

kov, in ne spreminja dejstva, da je bil na tožilstvu v letu 2007 pravnomočno zaključen kazenski postopek zaradi ponarejanja listin, o čemer pa ob izpostavljanju potrdila s sodišča ni govorila. Koren Gombočeva je še menila, da ni korektno do nje in družine, da se ime na tak način pojavlja v medijih, in dodala, da je njen namen kot poslanka delovati v dobro Koroške. (pit)